

Raamatukogud kogukondadele

Uurimus Erasmuse projektiks
Kultuuripärand tulevikule: Avasta – jaga – õpi

2018-09 – 2021-08

VILNIAUS APSKRITIES
ADOMO MICKEVIČIAUS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

VAGGERYDS
KOMMUN

Herning
Bibliotekerne
– tid til dig

MESTNA *knjižnica* KRANJ

Sisukord

Projekti taustast.....	4
Mis on kultuuripärand?.....	5
Kultuuripärand kogukonnas.....	6
Kultuuripärand ja kodulugu raamatukogudes.....	7
Osalevate riikide ja linnade kodulugude kohta.....	9
Leedu/Vilnius.....	9
Sloveenia/Kranj.....	10
Taani/Herning.....	11
Rootsi/Vaggeryd.....	12
Eesti/Hiiumaa.....	13
Täiskasvanuhariduse valdkond.....	14
Tegevused.....	16
Kultuuripärandi säilitamine – haridus ja selle levitamine innovatiivse tehnoloogia kaudu.....	17
Taust.....	18
Tegevuskirjeldus.....	18
Tulemused.....	19
Lauamäng “Pasižvalgymai po Vilnių”.....	20
Taustast.....	21
Tegevuskirjeldus.....	21
Tulemused.....	22
“Šventupė mōisa lood – piirkondlik uurimus ja selle levitamine.”.....	23
Taustast.....	24
Tegevuskirjeldus.....	24
Tulemused.....	25
Vilniuse Väravad Piirkondliku uurimuse tekstide andmebaas.....	26
Taustast.....	27
Tegevuskirjeldus.....	27
Tulemused.....	28
Sharing European Memories at School SEM@s : Euroopa Mälestuste Jagamine koolis.....	29
Taustast.....	30
Tegevuskirjeldus.....	31
Tulemused.....	34
Võtmeoskused & Ajaloomälu.....	35

Raamatukogud kogukondadele

Metoodika.....	36
Projekti taust.....	36
Tegevuskirjeldus.....	37
Tulemused.....	39
VingRot (WingRooth) Näe lugu uute silmadega.....	41
Method.....	41
Minu elu.....	48
Taust.....	48
Tegevuskirjeldus – samm sammult.....	49
Tulemused.....	50

Projekti taustast

Käesolev uurimus on loodud Erasmuse projekti “Kultuuripärand tulevikule: avasta, jaga ja õpi” raames. Projektis osalevad järgmised raamatukogud:

- Herningi Raamatukogu Taanis
- Kranj Raamatukogu Sloveenias
- Kärkla Linnaraamatukogu Eestis
- Vaggeryd Raamatukogu Rootsis
- Vilniuse Raamatukogu Leedus

Projekt esitleb kolme kultuuripärandilist väljundit:

1. Uurimus: Raamatukogud kogukondadele
2. Veebisait: Honeycomb
3. Juhendraamat

Uurimus kannab nime “Raamatukogud kogukondadele”. Kärkla Linnaraamatukogu sellesse konkreetseesse uurimusse kaasatud pole. Vaggeryd Raamatukogu vastutab kogutava informatsiooni koondamise ning selle uurimistöö vormis esitlemise eest.

Uurimus koosneb kahest osast, millest teiseks on osalevate organisatsioonide endi näited.

Uurimus tõlgitakse osalevate riikide keeltesse, samuti inglise keelde, ning tehakse kättesaadavaks veebis. Tegu pole teadusliku uurimusega, osalevad raamatukogud on vastanud küsimustele oma kogemuste ja teadmiste põhjal. Küsimustele vastati e-maili vahendusel ning füüsilistel kohtumistel töötubades.

Enne uurimuse algust omasid raamatukogud erisuguseid kultuuripärandi alaseid kogemusi. Mõned neist teevad koostööd piirkonna raamatukogudega ning täidavad ametlikku eesmärki, teistel on oma kodulooriulid ning tehakse koostööd kohalike organisatsioonidega.

Mis on kultuuripärand?

“Kultuuripärand on rühma või ühiskonna füüsiliste objektide ning mittemateriaalsete omaduste pärand, mis saadud eelnevate põlvkondadelt.”

Allikas: Wikipedia: Cultural heritage

Kultuuripärand on lai kontseptsioon, mis kannab erinevate rahvaste ja riikide jaoks erisuguseid tähendusi ning olulisust. Projektis uurisime, mida tähendab kultuuripärand meile kui raamatukoguhoidjatele, sealhulgas seotuna oma tööga ühiskonnas külastajate ning kasutajatega.

Iga rahvus püüab oma identiteeti järgnevatele põlvkondadele hoida, jättes endast maha kultuurilised, ajaloolised ja kollektiivsed mälestused. Üks olulisimaid tegureid kohaliku eneseteadvuse hoidmisel on inimeste aitamine oma kultuurilise, etnilise ja rahvusliku identiteedi otsimisel. Meie identiteet kujundab meie väärtused ning vormib teadlikkust iseenda kultuuripärandist. Rahvaraamatukogud panustavad kultuurimälu säilitamisesse kogudes ning esitledes kodu-uurimust. Taolisi tegevusi viiakse läbi mitmete eri riikide raamatukogudes.

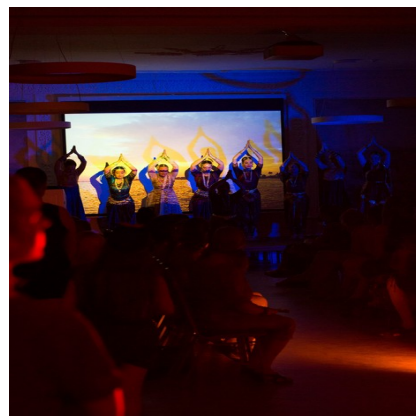
Osaledes uurimuses nelja erineva raamatukoguna neljast eri riigist, on meie teadmised ning kogemused kultuuripärandi ja kodulooga töötamisel väga erinevad. Meie ametis tähendabki kultuuripärand ennekõike kodulugu, sest sel teemal põhineb enamik meie raamatukogude kultuuripärandi alastest tööst.

Kultuuripärand kogukonnas

Kultuuripärand on oluline iga ühiskonna jaoks. Selle kaudu saab avastada oma kohaliku kogukonna ajalugu: linna rajamise aega ja põhjuseid, olulisemaid tööstusi ning muid tarnimisviise, tuntud inimesi, ajalugu ja legende.

On oluline teada nii enda sünnikoha kui tänase elupaiga ajalugu, et oma kultuuri mõista. See uus teadmine tagab parema arusaamise oma kodulinnast ja selle elanikest, võides anda isegi uue väljavaate eluks. Kultuuripärand tagab arusaamise enda elupaiga kontekstist ning mõistmise, kuidas kogukonna ajalugu on sinu tänast elu mõjutanud. Meie modernne ja globaalne maailm võimaldab uudseid eluviise. Me pole enam piiratud elama kogukonnas, kus üles kasvasime. Eelnevatel põlvkondadel polnud sellist võimalust oma kodulinnast lahkuda, nagu meil täna. Selle uue võimaluse tõttu muutub aina tähtsamaks identiteedi loomine, mis määrab, kes oleme ja kust tuleme. Mõnes riigis on eetris näiteks telesaated põlvnemisest, kus inimesed otsivad kadunud sugulasi. Rootsis näidatakse populaarset telesaadet ameeriklastest, kes reisivad Rootsisse, et saada infot enda sugulaste kohta, kes ligikaudu saja aasta eest Ameerikasse kolisid.

Kaasaegse infotehnoloogia abil luuakse ning arendatakse kodu-uurimuse ja digitaalraamatukogude andmebaase, et teha kättesaadavamaks digitaalsed dokumendid ning vahendid, mis varem olid ligipääsetavad vaid traditsiooniliste kanalite kaudu. Kuna infotehnoloogia omab meie argielus suuremat tähtsust kui kunagi varem, muutub kodu-uurimuslik teave kergelt kättesaadavaks kõigile Interneti kasutajatele, sõltumata ajast või füüsilisest asukohast. Kogukonna liikmed on kutsutud olema mitte ainult kodu-uurimusliku teabe tarbijad, vaid ka selle loojad. *Online*-andmebaasid on kättesaadavad igale kogukonnaliikmele ja kõik, kes on huvitatud enda mälestuste, fotode, jms. jagamisest, saavad laadida enda materjalid üles kõikjalt üle maailma.

*India tantsud Kultuuriöö 2019 üritusel
Vilniuse raamatukogus*

Kultuuripärand ja kodulugu raamatukogudes

Raamatukogudel on oluline ülesanne töötada inimeste lugudega ning olla osa ühiskonnast, mille keskel nad töötavad. Kultuuripärand on tähtis igale ühiskonnale, et tunda enese ajalugu ja inimesi. Raamatukogud töötavad kodulooteemaliste raamatute kogumisega ning aitavad inimestel enda põlvnemise kohta infot koguda, näiteks andmebaaside abil. Samuti on oluline koguda lugusid traditsioonidest ja mäletsustest, olulisel kohal on ka erinevad keeled ning dialektid.

Paljudel raamatukogudel on head suhted kohaliku kultuuripärandi organisatsioonidega. Sõlmitakse koostöid nendega, kel on head koduloo-alased teadmised ja luuakse side inimestega, kes soovivad õppida kultuuripärandi kohta raamatute ning loengute kaudu. Nii on raamatukogu väärtuslik vahend, mida saavad kasutada nii kultuuripärandi organisatsioonid kui individuaalsed kasutajad. Kultuuripärandiliseks koostööks sobivad näiteks kohalikud muuseumid ning arhiivid. Sellises partnerlusega saab jõuda suurema publikuni. Üheskoos soovime esitleda kodu-uurimuslikke väljaandeid, kohalike kuulsuste uudisraamatute väljapanekuid, märkimisväärtete piirkondlike ürituste ning tähtpäevade mälestamisi, kohalike andekate artistide etteasteid ja hariduslikke programme, et suurendada elanikkonna huvi ajaloo vastu. Toimuvad erikujulised ettevõtmised nagu ekskursioonid, kohtumised kogukonnaliikmetega, mälumängud ja viktoriinid. Selleks kasutatakse infotehnoloogilisi vahendeid ning interaktiivseid hariduslikke mängu, et süvendada inimese teadmisi oma piirkonna kohta.

*Etioopia kohvi maitsmine- kultuuriüritus
kogukondadele, Vilnius*

Raamatukogud kogukondadele

Olles poliitiliselt juhitud, sõltuvad raamatukogud seadustest, eelarvetest ja plaanidest nii riiklikul, piirkondlikul kui kohalikul tasandil. Seetõttu on raamatukogud ning nende kohaliku ajaloo alased tööd erinevad. Raamatukogudes hoitav kodu-uurimuse haridustegevuslik informatsioon rikastab kasutaja teadmisi oma kodukoha teemal, avardab õppekeskkonda ning võimalusi vaba aja planeerimiseks. Lisaks tugevdab see kogukonna liikmete teadmistejanu ja stimuleerib nende aktiivset piirkonna-alast uuringut. Indiviidi aktiivne teadmisteotsing kasvab kohalike paikadega töötades - neile omapärane maastik ja ajaloolis-kultuurilise väärtusega objektid avardavad inimese silmaringi. Et laiendada enda kultuuripärandi alaseid teadmisi, peab inimene haarama initsiatiivi ning alustama uurimist. Omandamaks põhiteadmisi enda kultuuripärandist, tuleb alustada informatsiooniga, mis pakub isiklikult huvi ning seeläbi lõpuks ka teadmiste baasi avardab. Kogutud teadmised ja kogemused aitavad inimesel mõista tema piirkonna ainulaadsust, omandada sallivust ja austust selle elanike ning nende eluviisi ja kultuuride erinevuste osas.

Külastades andmebaase ning osaledes hariduslikel üritustel saavad osalejaid innustatud jagama enda teadmisi ja informatsiooni teiste kogukonnaliikmetega nii otse kui virtuaalses keskkonnas.

Osalevate riikide ja linnade kodulugude kohta¹

Leedu/Vilnius

Leedus on viis piirkonnaraamatukogu. Kultuuripärandi kogumine ja levitamine on üks nende peamisi tegevusi. Sellise uurimistöö läbiviimine ning piirkondliku kirjanduse, informatsiooni ja dokumentide kogumine on sealsete raamatukogude kohas Leedu Vabariigi raamatukogude seaduse ja 1996. aastal heaks kiidetud kohalike munitsipaalraamatukogude suuniste alusel. Raamatukogud koguvad ja säilitavad erisuguseid dokumente, mis seotud nende piirkonna, selle ajaloo, kuulsate paikade ning inimestega. Leedu rahvaraamatukogude bibliograafid on koostanud luuletajate, aktiivsete pedagoogide, artistide, teadlaste ning teiste kohalike kuulsuste registri koos nende bibliograafilise läbilõikega.

Siiski pole raamatukogude ülesanne ainult informatsiooni kogumine ning talletamine, vaid ka selle avalikkusele kättesaadavaks tegemine. Aastal 2008 lõi Vilniuse Valla raamatukogu veebilehe Vilnijos vartai (<http://www.vilnijosvartai.lt/>), mis tutvustab üldsusele ning kaugkasutajale (välismaal elavad leedukad, õpilased ning kõik, kel huvi Vilniuse vastu) kontsentreeritud, süsteemset ja väljavalitud, kestva väärtusega informatsiooni, mis põhineb Vilniuse valla teemalistel bibliograafilistel loenditel – piirkonna, millel on dramaatiline ajalugu, rikkalik materjal, vaimne kultuur ning erilised traditsioonid. Leheküljele Vilnijos vartai põhinedes loodi Alytuse piirkonnale uus veebisait Dainavos kraštas.

Tikkimise töötuba, Vilnius

¹ Kõik lipukaardid pärinevad: commons.wikipedia.org

Sloveenia/Kranj

Kranj Raamatukogul on pikk kirjaliku kodupärandi säilitamise traditsioon, olles süsteemselt kogunud kirjalikke materjale Gorenjska piirkonna kohta alates Teise Maailmasõja lõpust.

Tänaseks omavad nad antud teemal mitmeid erikogusid. Raamatukogu organiseerib regulaarselt kodulooainelisi näituseid, temaatilisi õhtuid, ümarlaudu ning eriüritusi, mis tutvustavad kohalikke inimesi ning teemasid. Iga september on raamatukogus pühendatud kultuuripärandi säilitamisele, mis on temaatiliselt seotud Euroopa kultuuripärandi päevade missiooniga.

Samuti tegeletakse valdkonnaga rahvusvahelistes projektides, mille ülesandeks on kultuuripärandi säilitamine. Nende projektide tulemusena on kogutud isiklikke mälestusi olulistest kümnenditest ning üritustest (Esimene maailmasõda, Kranj tööstus jne).

Pärandi veebipõhiseks väljapanekuks on Kranj Raamatukogu loonud veebilehe Kamra, kus avaldatakse kohaliku pärandiga seotud lugusid. Käivitati ka *online* biograafiline leksikon Gorenjci.si, milles esitletakse olulisi isikuid. Samuti tegeletakse "Sloveenia Albumiga", kus hoitakse pereürituste mälestusi. Raamatukogu teeb koostööd muuseumiga Gorenjski Muzej, et kanda hoolt kohaliku ajaloo teemaliste postkaartide ja fotode eest.

Äsja seati Kranj raamatukogus ametisse projektimeeskond, kes raamistas ettepanekud ning juhtnöörid kohaliku kultuuripärandi säilitamise ja reklaamimise edasiseks arendamiseks raamatukogutöö kõikidel tasanditel. Üheks põhilisemaks nendest saab olema koostöö kohalike seltside ning vabaühenduslike organisatsioonidega.

Taani/Herning

Taani on aastaid kasutanud mitmeid vahendeid ja arhiive koduloo säilitamiseks. Meil on riiklik digiteeritud koduloo platvorm (www.arkiv.dk) ja kõik arhiivid tegelevad oma materjalide digiteerimisega, et kogu riigi kodulugu saaks taanlastele interneti kaudu kättesaadavaks. Herningis digiteerime me palju. Samuti juhendame inimesi, korraldame koduloo teemalisi tegevusi ning projekte, kuidas kodulugu arendada ning taanlastele kättesaadavaks teha.

Me oleme loonud veebilehe, kus üritame kutsuda elanikke oma mälestusi ühesuguse struktuuriga üles kirjutama. Lehekülg oleks inspiratsiooniks inimestele, äratamaks nende endi mälestusi. Lisaks me kommunikeerime ning talletame mälestused veebilehel herninghistorie.dk. Oluline on saada osalistelt õiguslikult kehtiv nõusolek, veendumaks, et omame luba nende mälestusi veebilehel jagada.

Me loodame, et suudame julgustada rohkem inimesi oma mälestusi üles kirjutama, nii nende endi perekonna kui kogu ühiskonna heaolu nimel. Omades kindlat struktuuri ning tugiraamistikku loodame, et arutiga vähem tuttavatel inimestel on piisav südikus alustamiseks.

Loodame, et saame protsessi käigus reklaamida ka teisi veebilehti, näiteks rahvusliku arhiivi ning kohalikke koduloo teemalisi lehekülgi.

Loodetavasti saavad inimesed oma koduloost rohkem teada. Lood isikutelt, kes tavaliselt oma lugu rääkida ei saa, annavad paljudele inimestele avarama ning parema mõistmise ka meie tänasest ühiskonnast.

Rootsi/Vaggeryd

Rootsi rahvaraamatukogudel puudub ametlik riiklik kohustus kultuuripärandiga töötamiseks, omades vaid ülesannet töötada teadmiste levitamise ja vaba arvamuse kujundamisega. Enamikul rahvaraamatukogudest on palju koduloolist materjali, raamatuid ning dokumente, kuid see, kui palju lisaks kodulooriulile tehakse, on raamatukoguti väga erinev. Samuti on enamikul raamatukogudest ligipääs genealoogilistesse andmebaasidesse esivanemate otsimiseks, ning teised koduloo ning perekonna ajaloo otsinguks mõeldud andmebaasid. Rootsis on enamik sünni- ja surmaaastatega kirikuraamatuid digiteeritud ning leitavad. Peale mõne üksiku projekti piirkondlikku kultuuripärandi alast koostööd ei tehta.

Mõnedes piirkondlikes või kohalikes plaanides on kultuuripärandiga töötamine raamatukogude kohuseks. Vaggeryd Raamatukogu on olnud mõne koduloolise projektiga seotud juba enne käesolevat. Üks neist oli piirkonna legendide kogumine, milles ürituste ning jalutuskäikudega lugusid jagati. Projekt algas mõned aastad tagasi, kuid kestab endiselt edasi, isegi kui raamatukogu enam tööga seotud pole. Samuti on raamatukogu koostööd teinud valla militaarmuuseumiga Miliseum, sest Vaggerydil on laialdane militaarialugu.

Sõdurikodu Skillingarydis, Vaggeryd

Eesti/Hiiumaa

Eestis on kokku 901 raamatukogu: 532 rahvaraamatukogu, 329 kooliraamatukogu ning 40 teadus- ja erialaraamatukogu. Eestis on 15 maakonda ning igas neist on üks maakonnaraamatukogu ja mitmeid väiksemaid raamatukogusid.

Hiiumaa on Eesti suuruselt teine saar ning seal on kaheksa raamatukogu. Üks nende raamatukogude tegevusi on kultuuripärandi kogumine ning levitamine. Kärddla Linnaraamatukogu on ühtlasi maakonnaraamatukogu ning töötab aastast 1871. Lasteosakonnas toimuvad regulaarselt üritused algkooli õpilastele. Noored leiavad sobiliku kirjanduse noortekirjanduse nurgast. Lugemissaalis saavad külalised lugeda ajalehti ning ajakirju, viia läbi üritusi ja kasutada kaht arvutit. Tasuta WiFi võrk võimaldab külastajatel kasutada Interneti nende endi seadmetest. Raamatukogu eesmärk on pakkuda vaba ning piiramatut ligipääsu teabele, teadmistele ning kultuurile ja propageerida elukestvat õpet ja enesearendust.

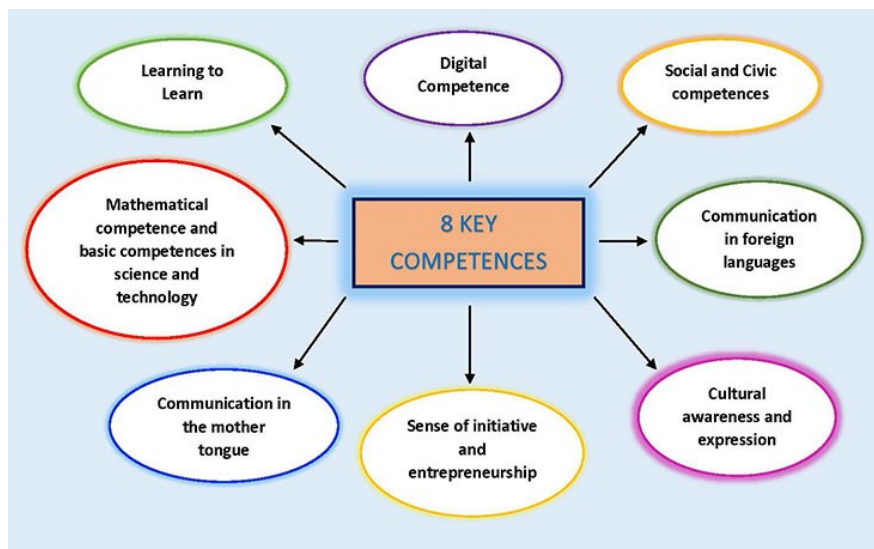
Raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) kaudu on võimalik laenutada raamatuid või ajakirjaartikleid teistest raamatukogudest, mida meie kogust ei leia. Samuti on võimalik kasutada laenutusautomaati. See on uus kaasaegne võimalus raamatute laenutamiseks ning tagastamiseks. Laenutamiseks tuleb leida raamatukogust sobiv raamat, asetada enda külastajakaart lugemisalale ning seejärel teha sama raamatutega. Raamatute tagastamiseks asetatakse need lugemisalale ning seejärel tagastuskasti. Siiski pole raamatukogude missiooniks vaid informatsiooni kogumine ja säilitamine, vaid ka selle suuremale publikule kättesaadavaks tegemine.

Raamatukogu organiseerib regulaarselt kodulooteemalisi näitusi, temaatilisi õhtuid ning eriüritusi inimeste ja kohaliku keskkonna teemadel. Samuti kogub ning säilitab raamatukogu erinevaid dokumente piirkonna, selle ajaloo, kuulsate paikade ning inimeste kohta.

Täiskasvanuhariduse valdkond

Tegeleda elukestva õppe ning täiskasvanuharidusega on raamatukogude missioon. Kodulugu on üks selle väljundeid. Raamatukogudel on ühiskonnas kindel roll elukestva õppega tegeleda, sest nad on rahvale avatud.

Euroopa Liit on valinud kaheksa võtmeoskust, mida nad näevad tulevikus väärtuslike ja vajalike. Raamatukogudele on oluline nende oskustega töötada ning juhtida inimesi elukestva õppe protsessis. Kultuuripärandi õppimine on väga tähtis nii piirkonnas kaua elanud inimestele kui ka uuselanikele. On huvitav mõista oma praeguse elukoha konteksti. Samuti on lihtsam õppida kohalikke inimesi tundma, kui jagad ning mõistad oma kodukoha ajalugu.

Allikas: eursc.eu/en/European-Schools/studies/marking-scale

Üks projekti eesmärke on tugevdada raamatukogusid täiskasvanute koolitajatena ning tutvustada, kuidas on võimalik kasutada oma koduraamatukogu kultuuripärandi kogu. On oluline, et raamatukogudel on teadmised elukestvast õppest ning täiskasvanutega töötamisest, eriti inimestega, kes seda kõige enam vajavad. Näiteks need, kel puuduvad digitaalsed oskused või immigrandid, kes peavad uut keelt õppima. Niisamuti võivad nendeks olla üksildased inimesed, kel puuduvad päevased tööd ja kohustused. Need inimgrupid on sagedased külastajad paljudes Euroopa raamatukogudes. Koos saame üksteist ühisel professionil oma erinevate kogemuste ja tegevustega aidata ning inspireerida arendama oma raamatukoguhoidja rolli.

Raamatukogud kogukondadele

Erinevat tüüpi projektid on raamatukoguhoidjatele heaks töövahendiks üksteise tundma õppimiseks ning enda kurssi viimiseks raamatukogudega üle maailma. Projekti kaudu saamegi tuttavaks osalevate riikide kultuuride ning ühiskondadega. Me loodame, et meie kogutud tegevused inspireerivad teisi raamatukogusid ning muid kultuuripärandiga töötavaid grupe samu tegevusi oma töödes rakendama. Uurimuse mõte on, et iga tegevust on lihtne alustada ning lisaks abistavad juhised.

Me loodame, et projekt jõuab uute sihtgruppideni, kes tavaliselt raamatukogus või ühiskonnas esindatud pole. Loodetavasti näeme raamatukogus tänu koduloolistele ettevõtmistele uusi inimesi. Selles projektis õpime vajalikke ning asjakohaseid meetodeid grupi reklaamimiseks ning vastastikmõjuks.

Foto: Vilniuse raamatukogu

Järeldus

Rahvaraamatukogud on kõigile avatud. Igaüks, kes vajab kohta oma vaba aja veetmiseks, võib külastada raamatukogu ning keegi ei pea oma külastust põhjendama. Raamatukogu on turvaline koht ning kõik on kutsutud üritustel või tegevustes osalema. See teeb avaliku raamatukogu meie kogukondade üheks avatuimaks avalikuks paigaks.

Tegevused

Uurimuse teises osas esitlevad osalevad raamatukogud erinevaid viise, kuidas nemad või teised nende piirkonna või riigi raamatukogud on kultuuripärandiga töötanud. Tegevused erinevad üksteisest kulude ning aja poolest. Mõned neist on üpris kallid ja nõuavad läbiviimiseks palju aega, teised mitte. Eesmärk on raamatukogusid või sarnaseid asutusi inspireerida kultuuripärandiga töötama.

Tegevusi esitletakse järgnevatel lehtedel ning on korraldatud riikide kaupa.

Leedu

Kultuuripärandi säilitamine – haridus ja selle levitamine innovatiivse tehnoloogia kaudu

Elektrėnai valla raamatukogu

Elektrėnai raamatukogu ja selle 11 haru koguvad infot valla elanike ja valla enda kohta. 2017. aastal viidi läbi mitmeid uurimisprojekte, üks neist kandis nime “Kultuuripärandi säilitamine – haridus ja selle levitamine innovatiivse tehnoloogia kaudu”. Projekti rahastas Leedu Kultuurinõukogu.

Projekti keskmes oli Elektrėnai valla kultuuripärandil põhineva haridusliku kaardi loomine. Peale valmimist avaldati see veebis. Projekti koostööpartneriteks olid Elektrėnai arhitektuuri- ja maastikuamet ning erinevad loometööstuste esindajad. Digitaalse kaardi eesmärk on tutvustada kogutud materjali Elektrėnai valla kultuurilistest tähtsustest. Kaart sisaldab üldist kultuuripärandilist teavet, samuti fotosid ja viiteid kirjandusele.

Loodi intellektuaalne mäng, mis sisaldab asjakohaseid kultuuriteemalisi küsimusi. Lisaks digitaalsele kaardile valmis ka hariduslik programm. Projekti eesmärk on harida inimesi meie kogukonna ja elanike kultuuripärandi teemal.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Kõik, kes tunnevad huvi kultuuripärandi vastu.

Ajaplaan

Projekt lõppes 2017. aastal, Täna, kolm aastat hiljem, on kaart edukalt töös.

Eelarve

3550€

Metoodika

Kogu asjakohast materjali, valmista projekt ette, tee koostööd kultuuri- ja haridusasutustega

Taust

Elektrénai Raamatukogu tegeleb aktiivselt piirkondliku uurimistööga. Projekti käigus loodud digitaalne projekt on väga olulise väärtusega Elektrénai kultuurilis-ajaloolise turismi arengus. Samuti edendab see kultuuripärandi säilitamist ja nii materiaalse kui mittemateriaalse kultuurilise teabe levitamist. Meie toode sisaldab suures koguses teavet kultuurilistest ja ajaloolistest objektidest. Vastavad kirjeldused on üksikasjalikumad ja täpsemad kui info Elektrénai turismiinfokeskuse kodulehel. Kokkuvõttes on veebisait äärmiselt väärtuslik vahend abistamaks kogukonda õpetamisel ja õppimisel meie maa, kultuuri ja ajaloo kohta.

Tegevuskirjeldus

-
1. Elektrénai valla kultuuripärandi teemalise digitaalse haridusliku kaardi loomine ja püstitamine.
 2. Elektrénai kultuuripärandile keskenduva haridusliku programmi loomine.
 3. Küsimuste ettevalmistamine intellektuaalseks mänguks.
 4. Projekti reklaamimine.
 5. Uue teenuse (Elektrénai kultuuripärandi teemaline hariv digitaalne kaart) esitlemine; ja hariduslik programm rahvale, ürituse "Kultuuripärandi säilitamine – haridus ja selle levitamine läbi innovatiivse tehnoloogia" organiseerimine.
 6. Haridusliku programmi põhjal loodud tegevused lastele ja noortele
-

Tulemused

Peamised tulemused koosnevad kolmest osast. Esmalt, interaktiivne kaart Elektrénai kultuuripärandist, teiseks kultuuripärandilise info levitamine esitluste ja harivate ürituste kaudu. Kolmas osa on intellektuaalne mäng. Produkti võib kasutada nii kultuuripärandi uurimiseks kui ka hariduses. Loodud hariduslik programm koos digitaalse kaardiga aitab kasutajal tutvuda kultuuripärandiliste objektide informatsiooniga ja töötada omandatud teadmistega. See suurendab võimalust informeerida külastajaid valla ning selle ajaloo ja kultuuripärandi osas.

Projekti teostamisel raskusi ei tekkinud.

Lauamäng

“Pasižvalgymai po Vilnių”

(Vilniusega tutvumine)

Adomas Mickevičiuse nimeline Vilniuse Raamatukogu

Raamatukogudes korraldatakse hariduslikke üritusi, mis on mõeldud erinevatele kogukonnagruppidele, Ürituste keskmes on laste ja noorte inspireerimine koduloo, selle mineviku kultuuri, pärandi ja kuulsate isikute osas. Kaks Adomas Mickevičiuse nimelise Raamatukogu töötajat, Giedrė Narbutaitė ja Justina Juciūtė, lõid 2015. aastal lauamängu nimega “Vilniusega tutvumine”. Mäng on mõeldud nii lastele kui täiskasvanutele. See on loodud maailmakuulsa lauamängu “Alias” vormis, milles inimesed seletavad sõnade tähendust kaasmängijatele sõna ennast mainimata. Projekti eesmärk on suurendada noorte huvi koduloo vastu, seda läbi hariduslike tegevuste, mängude ja kommunikatsiooni. Lisaks soovime tugevdada nende teadmisi Vilniuse piirkonnast, kultuuripärandist ja ajalooliselt tähtsatest paikadest. Veel oli eesmärgiks arendada nende koostöö- ja kommunikatsioonioskusi, alustada kultuurilist vestlust ning avada koht vaba aja tähenduslikumaks veetmiseks osaledes harivatel üritustel.

Aastal 2017 mängu täiendati ning lasti välja 1000 koopiat. Märkiline on fakt, et mäng sai lugejate seas väga populaarseks ning seda mängiti mitmete raamatukogu poolt organiseeritud ürituste ning võistluste käigus. Samuti leidis mäng rakendust kohalikel festivalidel ning raamatulaatadel, muuhulgas üritustel teisteski piirkondades.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Lapsed, noored ja täiskasvanud.

Ajaplaan

1 aasta

Eelarve

9700 €

Metoodika

Info kogumine. Mängust loodi mitmeid variante ning seda täiustati peale korduvaid katseid. Keskkel kohal olid konsultatsioonid lauamänguspetsialistidega.

Taustast

Kuigi Vilniuse linna kohta leidub palju informatiivseid väljaandeid, pole kahjuks palju vahendeid, mis esitleksid linna, selle kuulsaid tegelasi ja paiku mängu vormis, nagu teeb seda meie projekt. Parim viis lastele ja noortele Vilniuse ajaloo kohta õppida on keeles, mida nad kõige paremini valdavad – mängude keel. Mängu vormis esitatud informatsioon laseb mängijatel omandada sügavamaid teadmisi mitte ainult läbi õppimise ja töö, vaid meeldiva vaba aja veetmise, suhtlemise ning lõbutsemise kaudu.

Mängu loomist ja tootmist rahastasid Leedu Kultuurinõukogu ja Leedu Vabariigi Kultuuriministeerium. Projekti finantseeriti Ajaloomälu programmi raames, mida juhib valitsuse kantsler.

Tegevuskirjeldus

“Vilniusega tutvumine” on meeskonnapõhine lauamäng, sobilik erinevate sõnamängude austajatele. Tegu on hariva mänguga, mille käigus tutvuvad mängijad Vilniuse ajaloo, paikade, reaalsete ja müütiliste isiksustega. Kasutades kaarte, mis sisaldavad enam kui 1000 Vilniusega seotud sõna, õpib mängija linna tundma. Mängu eesmärgiks on seletada oma kaardil esinevat sõna nii, et kaasmängijad sõna ära arvavad. Väljakutse on seletades sõna ennast mitte kasutada. Tiimi arvamisega mõõdab liivakell. Nupud laual saavad edasi liikuda õigesti arvatud sõnade arvu jagu ruute.

Kaks lasteraamatukogu töötajat lõid mängu prototüübi 2015. aastal. Hiljem esitleti seda raamatukogus hariduslikul eesmärgil.

Raamatukogud kogukondadele

2017. aastal projekti “Lauamängu “Vilniusega tutvumine” esitlemine noortele: kultuurilise identiteedi vormimine ja Vilniuse ja riigi ajaloo, kultuuri ja leedu keele vastase huvi edendamine”, käigus täiendati mängu ning toodeti 1000 koopialine väljaanne.

Samal aastal teostati projekt “Saja aasta juubel sinu laual: õpi, tähista ja loo lauamänguga “Vilniusega tutvumine”” ning mäng anti välja ning levitati koolides üle Vilniuse linna ja valla. See andis võimaluse hariduslike võistluste korraldamiseks.

Tulemused

Lauamängu loomine ja tootmine ning sellele järgnenud esitlemine avalikel üritustel ja testimine võistlustel andis nähtavasti positiivse tulemuse. Kõige enam olid mänguga rahul õpetajad, eriti ajalooõpetajad. Nende huvi meie töövahendi vastu tulenes tõsiasiast, et see edendab laste huvi pealinna olulisimate paikade ning isikute vastu. Lapsed löövad võistlustel hea meelega kaasa, mis läbi süvenevad lõbutsemise ja suhtlemise käigus nende teadmised Vilniusest. Lisaks sellele saavad lapsed inspireeritud uurima ja külastama arutluses olevaid paiku ning suhtlema sel teemal oma õpetajate ning pereliikmetega. Paljud lapsed on peale mängu mängimist üllatunud, kui vähe nad oma kodulinnast tegelikult teadnud on.

Mäng on lugejate lemmik ning seda mängitakse rõõmuga erinevatel raamatukogu poolt organiseeritud võistlustel. Samuti reisib see festivalidele, raamatulaatadele ning teistele piirkondlikele üritustele.

Leedu

“Šventupė mōisa lood – piirkondlik uurimus ja selle levitamine.”

Šventupė mōis on kantud Ukmergė rajooni turisiatraktsioonide nimekirja ning kuulub “Kuue mōisa ringi”. Viimasel ajal on huvi mōisa vastu suurenenud, on lausa külastavate turistide küllus. Šventupė kultuuritöötajad tutvustavad mōisat külastajatele, räägivad selle ajaloost ja legendidest. Külastajatele pakuvad räägitavad lood huvi, kuid puudub visuaalne materjal, mis lugusid täiendaks. Sel põhjusel otsustati luua hariduslik kalender nimega “Šventupė mōisa lood”. Kalender sisaldab harivat informatsiooni ja illustratsioone mōisast.

Projekti teine osa loodi austamaks vanimaid Šventupė küla päriselanikke, kellest 31 sündisid maailmasõjaeelses Leedus ja 19 sõja ajal. Nad on osa Šventupė küla ajaloost. Küla eakatest elanikest tehti 50 portreefotot, mis leidsid koha ka kalendris. Samuti loodi portreedest näitus nimega “Šventupė eakad”.

Kalender ja portreede väljapanek mälestavad Šventupė mōisa minevikku, kutsuvad linna ja piirkonda rohkem turiste ning loob neile võimalusi tutvumiseks piirkonna kultuuripärandiga. Projekt pühendati Leedu 100. sünnipäevale.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Kohalikud elanikud ja turistid

Ajaplaan

2 aastat

Eelarve

500 €

Metoodika

Piirkondlike uurimismaterjalide kogumine, ürituste ja kultuuriliste töötubade korraldamine.

Taustast

Šventupė küla on osa Ukmergė rajoonist, Vidiškiai vallast. Küla rahvaarv on 848 elanikku. Elanikud osalevad aktiivselt kultuuritegevustes - näiteks korraldab Šventupė traditsioonilist Joninės (jaanipäeva) tähistamist.

Šventupė raamatukogu asub Šventupė mõisa hoones, mis on ühtlasi koduks piirkonna kultuurikeskusele. Raamatukogu töötajad teevad kultuurikeskuse personaliga aktiivset koostööd, korraldades kultuuritegevusi ning harides külalisi Šventupė mõisa ajaloo ja kultuuripärandi teemal

Tegevuskirjeldus

Kalender: Šventupė mõisa lood:

- Projekti ettevalmistused;
- Piirkondliku uurimuse materjalide ja infovalimi süstematiseerimine;
- Kalendri tootmine.

Näitus: Šventupė eakad

- Eakate külastamine;
 - Fotode tegemine;
 - Portreede tootmine;
 - Ettevalmistused väljapanekuks;
 - Näituse esitluse korraldamine;
 - Projekti tulemuste esitlemine
-

Tulemused

Plaanitud tegevused viidi läbi õigeaegselt ning ilma sekkumisteta. Eakatele meeldis projekt, selle tulemused ning tähelepanu, mida nende põlvkond seeläbi pälvis. Kalendrit hinnati väga positiivselt, kuna illustratsioonide temaatikat muutes saab seda igal aastal uuendada. Eakatega suhtlemist ei tohi karta, sest nendega ajaloo üle vesteldes omandame uusi teadmisi, mis on investeering järgnevateks põlvkondadeks.

Tegevused olid asjakohased tervele kogukonnale. Usutakse, et taoliste vahendite kasutamine on parim viis piirkonna ja selle kultuuripärandile tähelepanu osutamiseks. Lisaks pälvis tähelepanu konkreetne elanike grupp – eakad. See toob kõik elanikud kokku teisteks projektideks ja tegevusteks.

Leedu

Vilniuse Väravad

Piirkondliku uurimuse tekstide andmebaas

Adomas Mickevičiuse nimeline Vilniuse Raamatukogu

Meie veebisait Vilniuse Väravad levitab Vilniuse rajooni raamatukogude piirkondlikku uurimust. Selle eesmärk on avaldada infot, mis ühte kohta koondatud. Teave on süstematiseeritud ja selekteeritud ning on kestva väärtusega, põhinedes Vilniuse rajooni bibliograafilistel nimekirjadel. See sisaldab dramaatilisi lugusid, mis on rikkad nii materiaalse kui ka vaimse kultuuri poolest, ning tutvustab erinevate traditsioonidega piirkonda. See teave on asjakohane nii rahvale endale kui kasutajatele, kellel muidu puudub ligipääs sellise infoni, näiteks välisleedukad või õpilased.

Veebisaidilt leiab ka teise projekti nimega Honeycomb, mis tegeleb kogukondade piirkondlike uurimustega. Selles leiduv informatsioon on filtreerimata ning igaüks saab sinna lisada materjale - nii tekste kui videoid Vilniuse rajooni paikadest ning isikutest.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Kõik kogukonna liikmed

Ajaplaan

2 aastat

Eelarve

ca 13 000 €

Metoodika

Teabe otsimine ja selekteerimine, materjalide töötlemine ja valitud piirkondliku uurimuse aineliste materjalide, väljaannete levitamine

Taustast

Veebisait loodi 2008. aastal kõikidele Vilniuse rajooni raamatukogudele. See sisaldab 3441 dokumenti ja teenib 100 000 virtuaalset külastajat aastas. 2016. aastal jagas VAVB oma koduloo kogumise kogemust Alytuse maakonna raamatukogudega. Nad lõid samuti veebisaidi ning jagasid materjale klientidega. VAVB üritab ka Vilniuse rajooni elanikke koduloo kogumisse kaasata: korraldati fotovõistlusi, näituseid ja haridusprogramme. Samuti loodi kodulookogude põhjal raamat Vilniuse linnaosadest ning Vilniuse-teemaline lauamäng. Kogu nende produktide materjal põhines "Vilniuse Väravate" veebilehel. VAVB-l on kogemusi koduloo ja raamatukoguteenuste edendamisele orienteeritud projektidega: 2016. aastal loodi uus kodulehekülg Alytuse maakonnale.

Veebisaidi loomine algas 2008. aastal, kui tegeleti Vilniuse Adomas Mickevičiuse nimelise Raamatukogu projektiga piirkondliku uurimuse alase teabe jagamisest. Aastal 2016, peale projekti "#OURREGION: Alytuse ja Vilniuse kogukondliku identiteedi edendamine raamatukogudes" loodi veebisaidist uus versioon. Andmebaase uuendatakse jätkuvalt uute tekstidega ning parandatakse vanemaid väljaandeid.

Vilniuse kogukond ilmutab aktiivset huvi Vilniuse isikute ja paikade ajaloo ning kultuuripärandi vastu. Kuigi internet on täis erinevat kohaliku kultuuripärandi ainelist informatsiooni, ei ole see alati usaldusväärne ning teave pole tihti korrektselt viidatud.

Kõik rahvaraamatukogud Vilniuse rajoonis tegelevad piirkondliku uurimistööga. Kogutakse teavet nii territooriumi enda kui sealsete inimeste kohta. Veebisait "Vilniuse väravad" tagab raamatukogudes leiduvate väärtuslike ajalooliste materjalide laiema kättesaadavuse. Paljud raamatukogud on õnnelikud, et saavad oma kogutud vahendeid veebilehe külastajatega jagada. Bibliograafilise piirkonnauurimuse eesmärk pole ainult vastava teabe kogumine, vaid ka selle levitamine, milleks internet on perfektne vahend.

Tegevuskirjeldus

Meie veebilehe Vilniuse Väravad loomine algas 2008. aastal. Adomas Mickevičiuse nimeline Vilniuse raamatukogu tegi selleks koostööd Elektrėnai, Šalčininkai, Trakai ja Vilniuse raamatukogudega. Veebisait koosneb kolmest osast: paigad, isikud ja piirkondlikud uurimistööd. Paikade sektsioonis saab õppida Vilniuse rajooni kohta, mida täiustavad samateemalised kirjanduslikud näited ja ajaloolised allikad. Isikute osa alt saad lugeda kuulsate inimeste biograafiaid. Nende hulgas on mitmesuguste tiitlite nominendid, nende saavutusi mälestatakse Vilniuse linnaosades. Sellesse jaotisse

materjalide esitamisel on prioritseeritud trükised. Eesmärgiks on esitada kõige väärtuslikum kirjanduslik ülevaade. Iga teksti toetab nimekiri kasutatud kirjanduse ja allikatega. Piirkondlikes uurimistööde all esitatakse Vilniuse ringkonna uurijate tööde ja nende kõige hinnatumate tööde (käsikirjad ja väiksemates kogustes avaldatud teosed) loendid digitaalsel kujul.

2016. aastal loodi veebisaidist uus versioon. Paigaldati uued funktsioonid: laiendatud otsing, uudiste sektsioon ja kalender. Veebisaiti täiustati nii, et see oleks kättesaadav ka nägemispuudega inimestele ning telefonis kasutatav. Andmebaasi ilmus uus sektsioon nimega Honeycomb, mis pühendatud kogukondade piirkondlikule uurimusele. Sellel saidil saab iga kogukonna liige postitada mistahes Vilniuse piirkonda puudutavat materjali ja seda nii teksti- kui videoformaadis. Leedu Pimedate Raamatukogu panustas regulaarselt andmebaasi sisu loomisse materjalidega, mis nägemispuudega inimestele kohandatud. Selle veebisaidi põhjal loodi identne lehekülg ka Alytuse piirkondliku uurimistöö teabe levitamiseks, mis kannab nime Dainava Rajoon.

Tulemused

Veebisaidil leiduv teave on asjakohane kõigile, kes on huvitatud Vilniuse rajoonist. Lehekülje külastatavus suureneb pidevalt. Seda hinnatakse kui väärtusliku ja huvipakkuva informatsiooni allikat, samuti väärtustatakse selle sisu hariduslike programmide koostamisel lastele, noortele ja täiskasvanutele. Selle teabe hariduslikul eesmärgil kasutamine aitab kogukonnal täita oma hariduse ja elukestva õppe eesmärgi ning reklaamida kogukonna eri rühmade patriootlikku, kultuurilist ja etnilist haridust.

2016. aastal projekti uue etapi elluviimisel täiustati veebisaiti märkimisväärselt, mis omakorda aeglustas oluliselt selle produktiivsust. Praegu on veebisait informatiivsem kui kunagi varem, kuid laeb üsna aeglaselt ja kiire interneti-ühendusega harjunud kasutaja jaoks ei ole see enam nii atraktiivne, kui võiks olla.

Sloveenia

Sharing European Memories at School SEM@s : Euroopa Mälestuste Jagamine koolis

Kranj City Library

SEM@s on rahvusvaheline mitmepoolne projekt. Projektis töötavad partnerid Hispaaniast, Itaaliast, Norrast, Inglismaalt, Poolast ja Sloveeniast. Projekti eesmärk: Euroopa ajaloomälu tuleb ümber ehitada ning jagada noorte inimestega, et nad mõistaksid Euroopat, milles elavad.

Projekti põhieesmärk oli esitleda kooliõpilastele mälestusi ajaloolistest üritustest. Samuti töödeldi ja arendada õppemetoodikat, mis võimaldab õpetajatel õppeteema lihtsalt ajaloolise mälu siduda. Lisaks oli kavas rühmatööde, mille arendavad iseseisvalt välja õpilased.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Keskkooliõpilased

Ajaplaan

2 aastat

Eelarve

900 € – varustuse
rendiks

Metoodika

Euroopa Mälestuste Jagamise metoodika põimib ajaloomälu ajalooõppega. Avastades ja analüüsides erinevusi ajaloo ning meenutuste vahel, saavad õpilased ajaloolistest allikatest teistsuguse perspektiivi ja avastavad, kuidas ja miks on ajalugu oluline tänapäeva suhtes.

Taustast

Ajaloomälu kaudu saame mäletada enda minevikku. Sõnadel “ajalugu” ja “mälestus” on erinevad tähendused. Ajalugu on möödunud märgiliste sündmuste ülestähendus, ent pole neutraalne talletus. See ülestähendus on alati puudulik ja problemaatiline. Mälestusi luuakse ja unustatakse pidevalt. Nendega saab manipuleerida ja neid saab muuta. On individuaalsed ning ühiskondlikud mälestused. Ühiskondlik mälu, milles jagad ühist ajalugu konkreetse inimgrupiga, on ülioluline individuaalse ja kogukondliku identiteedi tunde loomisel ja hoidmisel. Ajaloomälu valdkond on tihti seotud mäletamisega ürituste, paikade, tekstide, esemete ja sümbolite kaudu, mis inimrühmas tähtsust omavad.

See projekt aitab töötamisel noortega:

- arendada õpilaste õppekavaüleseid oskusi, eriti kriitilise mõtlemise, analüüsimisoskuse, inimestevahelise suhtluse ja rühmatööde vallas
 - kaasata rahulolematuid õpilasi ja neid, kel raskusi allikatega töötamisel
 - käsitleda ühte teemat sügavuti ja uuel viisil
 - aidata õpilastel mõista, et pole olemas ühte kindlat ajalooversiooni
 - tuua klassiruumi elavad tunnistajad
 - tuua kooli põlvkondadevaheline õppimine
 - arendada ajalooõppes õppekavaüleseid lähenemist
 - kasutada palju väliseid vahendeid, näiteks külastada muuseumeid ja asukohti
-

Kranj Linnaraamatukogu alustas niisiis töötamist Kranj Gümnaasiumiga. Tehes koostööd professorite ja õpilastega viisime läbi projekti praktilise osa.

Projekti ajaraamiks oli kaks aastat. Jaanuarist juunini 2011 uurisime ajaloomälu kontseptsiooni ja selle seotust kursuste valikuga. Koostasime nimekirja headest praktikakogemustest. Perioodil juunist 2011 aasta lõpuni arendasime välja metoodika ajaloomälu uute vormide integreerimiseks koolides. Hiljem 2012. aasta juunis praktiseeriti projekti Kranj Gümnaasiumi tundides. Detsembriks 2012 jätkasime kogemuse analüüsimist ja kogu töö hindamist. Projekti viidi täide kogu kooliaasta vältel, üldiselt mitte tavaliste koolitundide ajal, vaid osana ajalooklubist või noorte uurijate klubist. Projekti jaoks pühendati 10 tavalist koolitundi ja 60 ajalooklubi tundi.

Tegevuskirjeldus

Kontseptsioon:

- Intervjueeri pealtnägijaid või nende järeltulijaid
- Kasuta õppeprotsessi tulemusel multimeedia tehnoloogiat mälestuste salvestamiseks
- Identifitseeri valitud teema võtmeid ja ajaloolised teooriad
- Kasuta lisamaterjale määramaks, kuidas ühiskondlik mälu konkreetse teema osas tekkis
- Võrdle ametlikku ajalugu konkreetset teemat puudutava indiviidi mälestustega
- Kirjelda ajaloo ajastut ja selle perioodi mälestusi
- Ühenda ajaloolised andmed mälestustega (sama perioodi objektiivsed ja subjektiivsed vaated) ja analüüsi kriitiliselt andmeid, valmista ette loovprodukt
- Jaga oma kogemust, loovprodukte ja isiklikke kogemusi, õpi teiste koolide kogemuste kohta

Projekt põhineb viie-tasemelisel metoodikal:

Faas 1: Õpilased uurivad ajaloo ja mälestuse kontseptsioone ning seda, kuidas need teineteisest erinevad

Faas 2: Õpilased intervjuerivad elavaid tunnistajaid.

Faas 3: Õpilased analüüsivad enda intervjuusid ajaloo kontekstis ning uurivad, kuidas ja miks mäletatakse teemat tänapäeval.

Faas 4: Õpilased töötavad välja loovprodukti, mis kombineerib ajaloolise teabe selgunud mälestustega, ja teevad seda kriitilisest vaatepunktist

Faas 5: Õpilased jagavad ja õpivad teiste koolide kogemustest, kasutades nende materjale, loovaid väljundeid ja isiklikke mälestuste ainelisi kogemusi.

Konkreetne kontseptsioon

Suulised allikad

Intervjuud

5 õpilasest koosnev grupp viis läbi 15 intervjuud inimestega eri vanustest ja arvamusküsitluse 60 inimesega. Intervjuud viidi läbi väljaspool koolitunde, küsitlus toimus koolis. Mõned intervjuud leiab dokumentaalfilmis "Industrijska zgodovina Kranja" (Kranj tööstusajalugu), mille lõid õpilased abiga Kranj Linnaraamatukogult, Kranj Gümnaasiumilt, OpenLabilt, Gorenjska Muuseumilt ja Ljubljana Ajalooarhiivilt.

Intervjuud tehti inimestega erinevatest vanustest ja mõlemast soost, 8 neist olid mees- ja 7 naissoost; 5 meest ja 4 naist olid üle 60-aastased. Nad kõik on töötanud või töötavad tänaseni uuritud asutustes.

Tulemused

Õpilased teenisid mitmeid kogemusi: ICT kasutamine; filmi loomine (stsenaariumi kirjutamine, filmitehnika kasutamine); rühmatöö; aktiivne inglise keele praktiseerimine (videokonverents õpilastega Hispaaniast); ajaloo mõistmine, teadmised Kranj asustamisest ning selle elanike rahvuslikust ja ühiskondlikust struktuurist

Täiendavad allikad

Õpilased kasutasid kirjandusteoseid, ajakirjade, ajalehtede ja veebilehtede artikleid, vanu dokumente ja fotosid ülalmainitud asutustest.

Tulemused

Selgus, et tekstiilitööstus oli tugevaim Kranj tööstusharu. Leiti, et kuigi meestöötajad olid peamised tööstusvalla töölised Kranj linnas, oli just tekstiilitööstus see haru, mille palgal peamiselt naised. Samuti leiti, et Kranj linnastumine tõusis peale teist maailmasõda tekkinud magalarajoonide näol. Paljud maa-piirkonnad muutusid vaikselt naabruskondadeks. Tõestati ka, et enamik endise Jugolsaavia riikide töölised leidsid endale töökohad primaar- ja sekundaarsetes majandusharudes.

Kranj Linnaraamatukogu avas enda ukseid ja aitas koguda Kranj lähiajaloo ainelist kirjandust. Gorenjska Muuseum viis õpilastele läbi loengu Kranj industrialiseerumisest ning esitles samast ajastust pärinevaid materjale. Ljubljana Rahvuslik Arhiiv Gorenjska üksus valmistas ette loengu ja esitles kirjalikke allikaid ning fotosid. OpenLab tutvustas uut videotehnikat ja pakkus abi dokumentaalfilmi loomisel.

Tulemused

Üldine:

Intervjuud on soovitatud meetod mälestuste kogumiseks. Projekti tulemus on põlvkondadevaheline koostöö ja mõistmine.

Konkreetsed vaatlustulemused:

Õpetajate ja õpilaste tagasiside esimese faasi järel oli positiivne: õpetajad usuvad, et metoodika on kasulik võtmeoskuste arendamises. Õpilased olid väga entusiastlikud ja motiveeritud töötama, sest nad nautisid sellist lähenemist.

Uus metoodika, mida mu õpilased armastavad!

Õpetaja Norrast

Üks metoodika huvitavaid aspekte oli euroopa mõõde, sest õpilased õppisid ajaloo sündmuste kohta üle kogu Euroopa.

Enim meeldis mulle pereliikmete intervjuerimine, sest õppisin paremini tundma oma vanemate ja vanavanemate elu.

Õpilane Hispaaniast

Suuliste allikate, ajaloomälu ja ametliku ajaloo vahel ei leitud märkimisväärsed erinevusi. Intervjueeritavatel oli suurepärane mälu ajaloolistest sündmustest ja nende mõjust. Missioon oli, et noored ja me kõik õpiksime tavaliste inimeste isiklike lugusid aegadest, mil meie tänased noored polnud veel sündinud – ajalugu, mida ajalooramatutest ei leia. Lugude kaudu saime laiemat vaadet industrialiseerimisest ja selle mõjust linnale. Seega on projekt oluline täiend meie ametlikule ajaloole.

Ida- ja Lääne-Euroopa teoreetiliste identiteedi ja mälestuste traditsioonide vahel on oluline erinevus. Konkreetsete piirkondlike ja rahvuslike traditsioonide puhul tuleb arvestada nende erinevaid ühiskondlik-ajaloolisi kontekste. Ida-Euroopas on tavaks keskenduda rahvuskuuluvuste olemuste ehk „etnose” sisemisele trajektoorile ja ajaloolisele järjepidevusele. Kuigi enese-identifitseerimine on selles oluline element, moodustavad „etnose” kultuurilised ja lingvistilised elemendid, mis identiteedigruppe seovad. Lisaks sellele peetakse etnilist identiteeti sotsiaalsetest ja majanduslikest oludest lahus.

Sloveenia

Võtmeoskused & Ajaloomälu

Kranj Linnaraamatukogu

KC-MEM projekt alustas 2014. aasta jaanuaris eesmärgiga arendada kohalike inimeste mälestuste jäädvustamiseks välja atraktiivne hariduslik seade mitteformaalseks täiskasvanuhariduseks. Projektiga "Mälestuste Jagamine Koolis" teenitud kogemusel põhinedes arendab KC-MEM välja haridusliku projekti, mille viivad läbi kultuuriasutused (muuseumid, raamatukogud), kohalikud omavalitsused või kodanikuühiskonna organisatsioonid. Eesmärk on kohalike inimeste mälestuste kogumise kaudu arendada täiskasvanud õppijate võtme- ja transversaalseid oskusi. Projekti käigus vahetavad inimesed ülejäänud kogukonnaga oma koduloomälestusi eri vormides. See aitab kasvada meie kohalikul identiteedil.

Ajaloo mõtlemise ja mälestamise rakendamine täiskasvanuõppes on viis leidmaks täna aktuaalseid toimumisi minevikust ja tõsta teadlikkust nende tagajärgedest tulevikuks. Tüüpiliselt suuname mineviku õppetunnid noorimatele, nagu ajaloo kriitilise nägemise omamine oleks vanuse küsimus. Üldiselt on mälestust täiskasvanuhariduses kasutatud põlvkondadevahelise dialoogi propageerimiseks või eakamate inimeste teadmiste ja kogemuste väärtustamiseks.

KCMEM projekti eesmärk on panna täiskasvanud osalema oluliste mälestuste kogumises kohalikelt elanikelt. Seda tehes omandatakse kohaliku ühiskonna oskused ja pädevused, samuti uuritakse ajaloomälu kasutamist hariduslikel eesmärkidel, sidudes selle kohaliku identiteedi ja kogukonna kaasamisega.

Metoodika

Projekti metoodika pole nagu akadeemilise dissertatsioon, vaid lihtsasti loetav dokument, mis annab täiskasvanute õpetajatele ja organisatsioonidele ülevaate haridusliku projekti tegevuste tagamaadest, sellest, miks nad on sel kujul soovitatud, ning käsitleb eesmärgi metoodiliselt.

Hariduslikud tegevused korraldati Projektipõhise Õppe metoodika alusel. Käsitlusse võeti erinevad õppimisviisid: näiteks õppimine ettevõtmise kaudu, dialoogiline ja eesmärgipõhine õppimine. Osalejad identifitseerisid ja kogusid kohalikke mälestusi oma kogukonna ajaloos asjakohasel teemal. Nad analüüsisid neid ja ehitasid ajaloolise sündmuse või protsessi ümber kohaliku narratiivi, luues loova väljundi, mida jagatakse ülejäänud kogukonnaga: näitus, ajaleht, veebileht jne.

Sellisel ühisel alusel arendas iga partner välja haridusprojekti kohaliku versiooni, võttes arvesse osalejate profiili, valitud teema ja kohaliku konteksti. Mõnel juhul tegi partner koostööd kohalike huvirühmadega (hariduse pakkujad, omavalitsus jne) rajamaks sünergiaid käimasolevate täiskasvanuhariduse algatustega.

Projekti taust

Ajaloomälu uurib, kuidas ühiskonnarühmad ja inividid ajalugu mäletavad. Mida me kollektiivselt mäletame ja mille otsustame unustada? Kuidas kujundavad need kollektiivsed mälestused meie arusaamist tänasest ja kuidas soovime enda tulevikku vormida? Ajaloomälu on oluline osa selles, kuidas inividid, kogukonnad ja rahvused konstrueerivad oma identiteeti ja mõistavad suhet üksteisega.

KC-MEM projekti väljundid on suunatud kultuuriasutustele (muuseumid, raamatukogud jne), omavalitsustele ja kodanikuühiskonnale (kultuurilised, ajaloolised ja kohalikud ühendused), mis aitab neil pakkuda innovatiivset ja pädevustepõhist täiskasvanuharidust, taastades, identifitseerides ja kogudes kohalikke mälestusi.

Tegevuskirjeldus

Projekti esimese osa eesmärk on identifitseerida suhe KC-MEM põhisammaste ja selle sihtgruppide vahel (täiskasvanuõppijad ja hariduse pakkujad). Koostati aruanne vajalike sihtrühmade ja huvide kohta.

Esmalt uuriti täiskasvanute ettekujutust täiskasvanuhariduse programmidest üldiselt, kuid fookusega ajalool ja mälul. Nende uurimine oli väga oluline ja asjakohane. Üldiselt tundsid vastajad, et ajalooteadmised ja sellega kaasnevad väärtused on kaasaegseks eluks vajalikud ja väärtuslikud. Samuti vastas enamik osalejatest, et tunnevad huvi oma perekonna ja kogukonna ajaloo õppimise vastu.

Uurimuse teises osas viidi läbi 31 intervjuud erinevate institutsioonidega täiskasvanuhariduse vallast (koolid, muuseumid, kohalikud raamatukogud, ühendused, kultuuri- ja sotsiaalorganisatsioonid). Neilt küsiti, millist tüüpi osalejad nad otsivad, millised on nende töömeetodid, mäletamise küsimus ja probleemid, ning millega nad organisatsioonidena silmitsi seisavad.

Lõpuks viidi läbi parimate tavade analüüs. Partnerid identifitseerisid erinevad mitteformaalsed piirkondlikud täiskasvanuhariduse projektid, mille eesmärk oli mineviku tõlgendamine. Parimad projektid keskendusid nii ajaloolistele teadmistele kui ka rahvatraditsioonile, mis olid üksteisega edukalt põimitud ja täiendasid teineteist.

Õppekava täitmiseks kulub umbes 20 tundi, kuigi seda saab vastavalt vajadusele laiendada. See koosneb viiest põhietapist:

-
- Faas 1: Teema tutvustus.
 - Faas 2: Mälestuste identifitseerimine
 - Faas 3: Analüüs ja narratiivi loomine.
 - Faas 4: Loominguline väljund
 - Faas 5: Jagamine kogukonnaga.
-

Viis etappi võib läbi viia järjest, või sooritada faase üksteise järel praktika keskel. Näiteks viidi ühe juhtprojekti kolmas ja neljas etapp koos läbi, ehitades analüüsi ja narratiivi osana kogukonna näituse kirjutamise protsessist. Sarnaselt pöördusid kõik pilootprojektid projekti elluviimise ajal sageli tagasi ajaloo ja mälu mõistete juurde, tagamaks, et õppijad mõistsid neid täielikult ja saavad neid kasutada oma töös.

Kranjis valisid 11 projektis osalevat inimest põhiteemaks 20. sajandi tähistamised ja pühad. Enamik neist olid 50-70aastased, mõned pensionil, mõned endiselt aktiivsed elanikud.

Mitmed piirkonna kultuuriasutused tegid kursuse disainimisel koostööd ning osalejad olid algusest peale kaasatud ja motiveeritud. Põhitulemuseks olid õppijate ajalooline harimine, ajaloomaterjalide kogumine ja koos IT-teadmiste osakonnaga uurimine. Nad kogusid teema kohta lugusid ja esemeid, kasutades intervjuusid, raamatukogu uurimusi ja külastades mitmeid kultuuriasutusi, kel ses vallas teadmised. Seejärel panid nad kõik kokku ajaleheks, saades seeläbi uusi IT-teadmisi. Septembris 2015 toimus Kranj Linnaraamatukogus näitus, aset leidsid veel mitmed asjakohased üritused koostöös piirkonna kultuuriasutustega.

Projekti osalejad kirjutasid artikleid, milles jagasid mälestusi segatuna ajalooliste faktidega. Need artiklid trükiti ajalehe kujul, mis seejärel prinditi plakatitele. Plakatid pandi näitusele Kranj Linnaraamatukogu fuajees. Näituse kõrval esitleti esemeid, mis uurimuse käigus koguti. Näitus algas plakatitega, mis esitlesid projekti sisu ja põhieesmärke. Peale näituse avamist korraldas Kranj Linnaraamatukogu vestluse projekti teostamisfaasis uuritud rõivakogujaga. Sloveenia partnerid korraldasid mitmeid kohtumisi kohaliku tasandi huvirühmadega (muuseumid, arhiivid, eakate avalik ülikool, kultuuripärandi instituut jne), kus nad edendasid koostööd ja rõhutasid kohalike kogukondade kaasamise olulisust.

KC-MEM projekti kajastati ka Euroopa Kultuuripärandi Päevadel, mis toimusid üle kogu Sloveenia.

Tulemused

Tulemusi kasutati haridusprogrammi disainimisel, kuid samuti sai neid arvesse võetud juhendi valmistamisel mälu kasutamiseks täiskasvanute õpikeskkondades. Juhend andis hariduse pakujatele võtmesisu ja juhtnöörid kohalikul mälul põhineva haridusprogrammi koostamiseks. Juhend selgitas:

- ajaloomälu kontseptsiooni;
- kuidas koguda individuaalseid mälestusi ja muundada need ajaloomäluks;
- erinevaid näiteid ajaloomälust täiskasvanuhariduses

KC-MEM projekti väljundid on suunatud kultuuriasutustele (muuseumid, raamatukogud jne), omavalitsustele ja kodanikuühiskonnale (kultuurilised, ajaloolised ja kohalikud ühendused), mis aitab neil pakkuda innovatiivset ja pädevustepõhist täiskasvanuharidust, taastades, identifitseerides ja kogudes kohalikke mälestusi. Nii aitab see:

- parandada olemasolevat täiskasvanuhariduse pakkumist kvaliteedi ja innovatsiooni osas
- tagada täiskasvanud õppijatele aktiivne ja innovatiivne õppekeskkond
- alustada uusi haridusprogramme spetsiaalsete mälu ja kohaliku identiteedi alaste eesmärkidega
- tugevdada sidemeid kogukonnaeluga ja panustada kohaliku identiteedi ehitamisesse
- edendada kohalikke partnerlussuhteid kultuuriliste-, poliitiliste- ja kodanikuühenduste vahel

Juhendit saab kasutada täiskasvanuõppe keskkonnas. See on kasutajasõbralik dokument, mis aitab mistahes organisatsioonil, olgu ta tuttav mälu kontseptsiooniga või mitte, alustada kohalike mälestuste taastamise protsessi ja kasutada seda õppekeskkonnana täiskasvanuhariduses. Haridusraamistik, mis sisaldab nii õppekava kui juhtnööre ja soovitusi selle rakendamiseks.

Haridusprojekti korraldamise käsiraamat pakub juhiseid kõigist aspektidest, mida tuleb kohalikel mälestustel põhineva haridusprogrammi korraldamisel arvesse võtta. Juhendi eesmärk on aidata täiskasvanuhariduse organisatsioonidel kasutada ajaloomälu haridusliku töövahendina. See sisaldab definitsioone, praktilisi soovitusi ja näiteid headest tavadest ajaloomälu kasutamisel ajalooõpetamise toetamises ning kohaliku- ja kogukonnamälu avaldamisel. Samuti aitab see õppijatel avastada ja edasi anda nii üksikuid kui jagatud identiteete.

Väljakutsed:

- Kõikuvad numbrid: mitu partnerit kogesid kursusel osalevate inimeste arvu nädalate lõikes kõikumist.
 - Mõnel juhul ei näinud eriti vanemad osalejad end 'õppijatena'.
 - Alguses pidid juhendajad tegelema 'domineerivate' indiviididega – nendega, kellele meeldis rääkida
 - Kõik partnerid leidsid, et ajaplaneerimine oli mingis protsessi etapis probleemiks.
 - Mõned partnerid leidsid, et osalejad valmistunud pigem mälestusi koguma ja 'fakte' õppima, selmet neid analüüsida ja tõlgendada.
 - Mõned osalejagrupid ei soovinud luua oma mälestustest püsivaid või poolpüsivaid tooteid või ei soovinud oma mälestusi laiemal kogukonnaga jagada.
-

Rootsi

VingRot (WingRooth) Näe lugu uute silmadega

Vaggeryd Raamatukogu

VingRot mõte on kasutada vanu kohalikke lugusid, filmida lühifilme 360 kaameratega ja tegeleda VR tehnoloogiaga eri viisidel. Eesmärk on panna uue tehnoloogia kaudu rohkem inimesi koduloo vastu huvi tundma ja levitada infot kohalike ajalooliste paikade ja ürituste kohta rohkematele inimestele nii linnast kui selle väljast.

VingRoti osalevateks organisatsioonideks on raamatukogu, valla sõjamuuseum Miliseum ja valla noorteasutused.

Method

1. Vali üks või rohkem sihtgruppe.
2. Räägi koduloo alasest koostööst, mida tehakse kohaliku kogukonna ühenduste ja valla muuseumitega.
3. Salvesta koos sihtgrupiga koduloost inspireeritud filme 360 kaamera abil.
4. Kasuta filme teiste inspiratsiooniks ja innustamiseks rohkemaid inimesi uut tehnoloogiat kasutama.
5. Tee tehnoloogia kättesaadavaks rohkemates valla paikades. Kasutades näiteks Youtube keskkonda, saavad inimesed üle kogu maailma teie koduloost inspireeritud ja avastavad vallas asuvaid paiku.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Kõik, kes on huvitatud filmindusest ja kodulooliste lisateadmiste omandamisest.

Ajaplaan

1-6 kuud. Sõltub projekti ulatusest ja tehnika või teadmiste olemasolust.

Eelarve

Tehnoloogiakulud: 400-2000 € vastavalt tasemele. Arvatavasti rohkem arvuti puhul, mis võimaldab korralikke monteerimisprogramme ja VR programme. Vajalik on VR varustus.

Vajalik meeskonnal iikmete arv:

Ligikaudu 2-5 inimest, sõltuvalt gruppide arvust, juba olemasolevatest filmidest ja videoteadmistest.

Taust

Käesoleva projekti koostööpartnerid on Vaggeryd Raamatukogu, valla militaarmuuseum ja noortesutused. Miliseum on militaarajaloo muuseum Skillingarydis. Miliseumis saab avastada kohalike sõdurite ja insenerivägede lugu. Noortesutusel on muuhulgas kaks vaba aja keskust ja on suunatud noortele vanuses 7-18.

Eesmärgiks on tõsta teadlikkust koduloost filmides valla paiku, keskkondi ja lugusid 360 kaameraga. Nii saame tuua kokku tehnikahuvilist nooremat publikut ja vanemaid inimesi, kel on koduloo alased teadmised. Raamatukogu saab lugusid rahvaga levitada. Noortekeskus panustab kutsudes noori ajaloolisi paiku ja keskkondi õppima. Miliseumil on aga teadmised vallas toimunud lugudest ning tahab lugusid levitada uutel viisidel, sealhulgas suurendada kättesaadavust ja haarata suuremat publikut. Miliseum lasi meil laenata ajalooliseks filmiks sobilikku riietust, et teha kõik veel autentsemaks.

Põhjus, miks valisime 360 filmi ja virtuaalreaalsuse kontseptsiooni seisneb mõttel, et tehnoloogia annab lugudele uskumatul viisil elu, sobitades selle meie moodsasse maailma. Pannes pähe kiivri ja kõrvaklapid, tunned, nagu oleksid ise filmis ja külastaksid paiku, milles filmi sündmustik toimub. 360 tehnoloogia võimaldab uuel viisil lugu jutustada, lastes vaatajal osaleda otse kaamerasse rääkides või mitut sündmust korraga kogedes. Kiivrit kandev inimene saab valida, mis suunda ta vaatab.

Tegevuse sihtgrupiks olid noored, kodulooga töötavad inimesed vallas ja õpilased intellektuaalse puudega inimestele suunatud haridusasutusest Lärvox.

Foto Vaggerydist, tehtud 360 kaameraga

Tegevuskirjeldus

Oleme jaganud erinevad vastutusalad erinevate projektiga seotud partnerite vahel. Raamatukogu vastutab projekti kavandamise eest ja oli suhtluses Lärvoxiga, kuna raamatukogud on integreeritud valla keskkooli- ja täiskasvanuharidusega. Miliseum on kogunud materjale, nagu anekdootid ja valla militaarajaloo isikute lood. Vaba aja keskused on suhelnud noorte inimestega, kes omavad filmindusalaseid teadmisi. Samuti oleme koostööd teinud valla kodulinna-ühendustega, et saada neilt nii teavet ja lugusid kui panna nad huvituma ja suurendada nende teadmisi uuest tehnikast.

1. Siht

Soovisime leida sobivaid sihtrühmi, kes sooviksid koduloost rohkem teada ning filmimises kaasa lüüa. Koostöö eri põlvkonnagruppide vahel pole meie projekti ega tegevuste puhul probleemiks. Oleme üritanud filmi loomisse kaasata kõik vanuses 10 ja vanemad lapsed. Oluline on määratleda, mille jaoks filme kasutatakse ning teada filmimisega seotud juriidilisi õigusi, eriti laste ja noorte osas.

2. Tehnika soetamine

Tehnika ei pea olema kulukas. Ei ole vaja kõige kallimat või uuemat mudelit. Siiski on hea saada ostmisel mõne vilunud inimese abi, eriti, kui oled ebakindel või kui sul puudub võimalus erineva tehnika testimiseks. Kõik, mida vajad, on 360 kaamera ja VR kiiver. Kui sa tahad videoid ka monteerida, tuleb kasuks hea arvuti olemasolu.

Meie alustasime tehnika soetamisega ja õppisime selle kasutust filmides kollektiivina üksteist kui näitlejaid. See andis meile hea arusaamise nii kaamera tööst kui sellest, mida meeles pidada.

3. Tehnikateadmised

Parim viis tehnika õppimiseks on selle proovimine. Meil puudusid varasemad teadmised, kuid siiski polnud alustamine nii keeruline. Abi leiab internetist ja kindlasti leidub keegi pädev, kes oskab küsimustele vastata.

4. Leia paigad, lood ja keskkond, mida filmida

Võttepaikade, lugude ja filmimiseks sobiliku keskkonna leidmine võib olla keeruline. Kontakteeu selliste küsimuste osas kohalike muuseumide, kogukonnaühenduste ja raamatukogukasutajatega.

*Raamatukogu
personal proovimas
VR tehnikat*

Suure tõenäosusega on neil olemas nii vastav teave kui info kuulsate inimeste ja sündmuste kohta.

5. Proovivideo

Lihtne viis uue varustuse tundma õppimiseks on “katse ja eksituse meetod”. Varustust katsetades õpid, kuidas seada üles kaamera, kõrgus, valgus, heli jne. Sina võidki olla selle video näitleja. Hea viis testimaks heli ja pilti on panna kaamera õue, tüüpilisse valla keskkonda. Sel ei pea olema näitlejaid, piisab heast keskkonnast. Meie filmisime vihmast metsa, linnuvaatlejaid järve ääres ja tuule sosinat aasal.

***Raamatukogu ja muuseumi personal
sõdurikodus***

6. Salvesta filmid sihtgruppidega

Salvesta lühifilmid, algselt 2-5 minutit pikad. 360 kaameraga on keeruline pikemaid filme filmida, samuti on see lihtsam nii töötajatele kui filmijatele, kes tehnika ja salvestamisega harjunud pole. Mõte pole professionaalsete filmide tegemine, vaid huvi tekitamine koduloo vastu ja julgeda uut tehnoloogiat lihtsal viisil katsetada.

Meie valisime erinevatele koostöögruppidele erinevad strateegiad. Esmalt käisime noortekeskuses ja näitasime, kuidas tehnika töötab. Seejärel leidsid nemad noored, kes soovisid tulla Miliseumi filmima.

Lärvuxile esitasime kava 9–10 korral, kuna see rühm sõltub kindlusest ja järjepidevusest. Tegime koostööd Lärvuxi õpetajatega, kes tunnevad õpilasi hästi. Esimese asjana pidid nad tulema raamatukokku, et proovida VR-i ja näha kaamerat. Siis tegid nad õppevisiidi Mileumiumi, et saada rohkem inspiratsiooni sündmusest ja lugudest, mis vallas juhtusid. Siis oli meil salvestused. Tegime lisapartiisid juhuks, kui keegi ei soovi siiski liituda või juhtub midagi ettenägematut. On oluline, et keegi ei tunneks survet olla osa filmist. Seejärel lõpetasime filmi esilinastusega.

7. Töötle videoid

Kasutasime videotöötlusprogrammi, et lõigata välja vead, lisada tekst ja algusmeloodia.

8. Vaata filme

Mõtle, kuidas teha filmid nähtavaks (VR varustusega raamatukogus või muuseumis, internetis, Youtube jne), mõeldes ka sellega kaasnevatele nõuetele. Kõik filmis osalejad, alaealiste puhul ka nende vastutajad, pidid alla kirjutama paberil nõusolekule, et filme võib näidata ja levitada.

Tulemused

Noortekeskus

Kohtusime ühel pärastlõunal Miliseumis. Enne kohtumist valisid töötajad välja lihtsa stseeni, et võtteprotsessi kergemaks teha. Stseen kujutab vana naist, kes läheb rääkima nágusate sõduritega, kes aga temaga oma vastustes nalja viskavad.

Kohale tulid neli koolipoissi, kel oli varasem militaarajaloo huvi. Nad said lihtsa ülevaate ning neile räägiti stseenidest - tutvustati kõnealust ajastut ja tollast eluolu sõjaväes. Nad pidid ise valima riided ja rollid. Kõik tahtsid olla sõjaväelased, seejärel arutati kraadide määramise üle – näiteks kes mida ütleb, või kas sõjaväes lubati süües mütse kanda. Kuna keegi ei tahtnud eakat mängida, pidi rolli võtma vaba aja juht. Noored otsustasid ise lavakujunduse üle ja määrasid, kes mida ütleb. Kogu lindistamine võttis umbes tunni ja film ise tuli umbes minut pikk.

Oli tore näha, et need kes esmalt midagi öelda ei soovinud, hakkasid protsessi käigus huvi tundma ja võtsid vabamaks muutudes hoopis suuremad rollid käsile. Kõigile tundusid sõjaväeriided meeldivat ja leiti, et neid kandes oli lihtne rolli sisse elada.

Otsustasime pidada noortega väikese kohtumise, sest nende soovid võivad kiirelt muutuda ning tihti ollakse mõjutatud oma sõpradest. Niisiis leidsime, et on parem teha mõned lühikesed võtted paljude asemel. Eeskätt seetõttu, et me polnud kindlad, kas samad noored igale filmimisele saabuavad.

Lärvux (täiskasvanuharidus õpiraskusega inimestele)

Lärvuxiga läks pisut kauem, kuna õpilased vajasid aega. Esmalt toimus tund VR ja 306 tehnika teemal. Teises tunnis tutvusime militaarmuuseumis kohaliku sõjaajalooga. Kolmandas tunnis planeerisime filme: mis lugu peaks lindistama, milliseid riideid ja rekvisiite kasutama, mis oleksid head plaanid filmimiseks.

Neljandal kohtumisel katsetasime filmimist raamatukogu keldris ning proovisime riideid. Samuti oli oluline teha õpilastele selgeks, et film on nende endi jaoks ning seda ei pea näitama kellelegi teisele, kui nii soovitakse.

Viiendas tunnis toimus filmimine valla puhkealal. Kanti vanu riideid ja tehti asju nii, nagu vanasti – näiteks tassiti vett ja küttepuid. Mõned mehed kandsid sõdurivormi ja puhastasid oma relvi. Nad ei tahtnud palju rääkida ja kõndisid niisiis lihtsalt ringi. Valmis kaks filmi, mõlemad umbes minutipikkused.

Projektis valminud filmid pole veel iseenesest tulemused. Tähtsam osa on filmide kasutamine teadmiste saamiseks ajaloo ning filminduse osas. Meile oli oluline, et film kuulub “näitlejatele” ning neil on esmaõigus otsustada, kuidas filme näidatakse.

***Rekvisiidid ühes
filmimistunnis***

Saa rohkem teada!

Vingrot.wordpress.com

Bibliotek.vaggeryd.se

Miliseum.com

Taani

Minu elu

Herningi raamatukogu

Soovime luua veebisaiti, mis aitaks inimestele kirjutada üles enda elulugusid ning valitud mälestusi oma elust. Leht peaks olema kergelt kättesaadav, mälestused avaldataks lehel www.herninghistorie.dk. Lisaks saab siis mälestusi välja printida, et jagada neid lastele, lastelastele jne.

Taust

Argielu ajalugu on uus oluline lähenemisviis, mis täiendab ametlikku akadeemilist uurimist ning kohalike kuulsuste üldtuntud elulugusid. Paljud vanemad inimesed on justkui huvitavate kohalike lugude "erakuraatorid" - lugude, mis muidu kunagi ametlikus ajaloos kohta ei leiaks. Kui jätta need praegu kogumata, kaovad nad igaveseks.

ALUSTA!

Sihtgrupp

Lehekülg on suunatud kõikidele vanuserühmadele, kuid eriti ootame mälestusi "tavakodanikelt".

Ajaplaan

Umbes 13 kuud

Metoodika

Veebisaidi loomine isikliku suhtlemisega, samuti levitamine erinevatel platvormidel.

Eelarve

Palga- ja hoolduskulud.

Vajalik meeskonnaliikmete arv

1

Tegevuskirjeldus – samm sammult

1. Erinevat tüüpi mälestuste ja lugude kogumine ja uurimine, seejärel veebisaidi nõuete spetsifikatsioonide koostamine. Muuhulgas isikuandmete kaitse seaduse, piltide üleslaadimise ja sihtgrupi osas.
2. Veebisaidi “Minu elu” ettevalmistamine.
Saidi avaldamine. Kui lehekülg ametlikult avati, toimus meil suur üritus. Jagati flaierid, püstitati plakateid ning lehte esitleti huvitatud külastele. Sel päeval külastas raamatukogu ligikaudu 700 inimest, enamik neist just veebisaidi osas. Samuti tehti reklaami arhiivi Facebooki leheküljel ning teiselt FB leheküljel “Herningnostalgi” (Herningi nostalgia).
3. Lehekülje reklaamimine asjakohastel veebisaitidel – Facebooki lehtedel, päevalehtedes, ning Herningi Vallavalitsuse kaudu 13 arhiivis.
4. “Mälestuste töötoad” - kirjutamise töötoad valla arhiivide ja raamatukogu koostööl.

Tulemused

Veebisait www.herninghistorie.dk/mitliv on käivitatud ning teda esitleti suurel avatud uste päeval “Ajaloos maja” Herningis. Külastajaid oli ligikaudu 700. Järgnevalt on planeeritud reklaamimine Facebooki lehtedel ning sõna levitamine valla teisele 13 arhiivile, kes samuti lehte jagavad. Teeme reklaami raamatukogu leheküljel ning ajalehtedes. Hiljem on plaanitud läbi viia töötod, näitused ja ajalookohvikud valla raamatukogudes.

“Tulemustest” on veel pisut vara rääkida, kuna veebisait “Minu elu” alles käivitati.

Saa rohkem teada!

Herninghistorie.dk/mitliv
Herninghistorie.dk